

Zrozumienie wpływu operacji wyłonienia stomii na dziecko i jego rodzinę

Operacja wyłonienia stomii ma ogromny wpływ zarówno na dziecko, jak i na jego rodzinę. Cała rodzina doświadcza zmiany w swoim codziennym życiu, a wpływu tej zmiany nie można lekceważyć.

Niniejszy artykuł jest pierwszym z serii dwóch artykułów opartych na opublikowanych w grudniu 2018 roku wytycznych dotyczących najlepszych praktyk w pediatrycznej opiece stomijnej.¹ Ten artykuł koncentruje się na dzieciach w grupach wiekowych od noworodków do dzieci w wieku szkolnym, identyfikując kluczowe tematy, które należy wziąć pod uwagę, aby dostosować swoje podejście pielęgniarstwa do potrzeb tych różnych grup wiekowych.

Noworodki

Charakterystyka tego etapu rozwoju

Etap noworodkowy to czas, w którym rodzice, a zwłaszcza matka, nawiązują więź z noworodkiem. Kontakt jest kluczowy i w normalnych okolicznościach dziecko spędza z matką dużo czasu.

Emocjonalny wpływ operacji wyłonienia stomii

Narodziny dziecka z wadą wrodzoną lub chorobą wymagającą wyłonienia stomii mogą być trudnym doświadczeniem dla nowych rodziców. Stan dziecka może wymagać rozdzielenia matki i niemowlęcia, co może zagrozić im w ich więzi. Rodzice mogą odczuwać różne emocje, w tym poczucie winy, obwinianie

się, szok i zwątpienie w siebie. Mogą nawet kwestionować swoją zdolność do bycia dobrymi rodzicami, biorąc pod uwagę stan zdrowia dziecka.

Sprawdź "Opieka stomijna w pediatrii. Globalne wytyczne dotyczące najlepszych praktyk w opiece nad noworodkami, dziećmi i młodzieżą ze stomią."

Pielęgnacja stomii u dzieci jest nadal stosunkowo słabo opisaną dziedziną, a literatura i badania na jej temat są nieliczne. Aby dostarczyć więcej informacji na ten temat, międzynarodowa grupa ekspertów w dziedzinie pielęgnacji stomii u dzieci - Globalny Zespół Doradczy Pielęgniarek Stomijnych w Pediatrii (GPSNAB) - opracowała globalne wytyczne dla pracowników ochrony zdrowia. Wytyczne obejmują pełne spektrum opieki stomijnej nad dziećmi, od rozpoznawania wskazań do wyłonienia stomii po radzenie sobie z emocjonalnym wpływem operacji wyłonienia stomii. Aby uzyskać kopię wytycznych, odwiedź stronę [Coloplast Professional](#)

Podejście pielęgniarstwa

Dobrym pomysłem jest zapoznanie się z pięcioma etapami żałoby, zdefiniowanymi w modelu Kübler-Ross. Model ten jest istotny, ponieważ rodzice faktycznie opłakują utratę swojego „idealnego noworodka”. Będą oni przechodzić przez te fazy i ważne będzie, abyś był/była w stanie zidentyfikować, na którym etapie żałoby się znajdują. Następnie możesz dostosować swoje podejście w oparciu o to, gdzie znajdują się w procesie żałoby. Rodzice będą również potrzebować wsparcia.

¹ „Opieka stomijna w pediatrii. Globalne wytyczne dotyczące najlepszych praktyk w opiece nad noworodkami, dziećmi i młodzieżą ze stomią.”

² Więcej informacji na temat tego modelu można znaleźć w „Opiece stomijnej w pediatrii”

Muszą czuć, że nie są sami i że będą mieli profesjonalne wsparcie przez cały okres leczenia.

Przydatne wskazówki:

1. Upewnić się, że rodzice rozumieją otrzymane wyjaśnienia.
2. Dać im czas i przestrzeń, których potrzebują, aby wyrazić swoje uczucia.
3. Podkreślać pozytywne postępy dziecka.
4. Zaangażować rodziców w codzienną rutynę opieki nad dzieckiem (np. karmienie, zmiana pieluch, pielęgnacja skóry, trzymanie i kontakt skóra do skóry).
5. Po ustaleniu codziennej rutyny należy nauczyć rodziców podstaw pielęgnacji stomii i zmiany sprzętu stomijnego. Ważne jest, aby przypomnieć im, że dotykanie stomii nie sprawia dziecku bólu.
6. Należy zaangażować oboje rodziców w instruktaż i wspierać dobrą technikę.

Pierwsze dwa lata życia

Charakterystyka tego etapu rozwoju

Dzieci w tym wieku zwykle boją się nowych twarzy. Ufają głównie swoim rodzicom, a nie innym ludziom. Duży wpływ ma na nie otoczenie i mimika twarzy otaczających je osób.

Emocjonalny wpływ operacji wyłonięcia stomii

Rodzice mogą być smutni i zaniepokojeni, gdy ich dziecko będzie musiało przejść operację. Mogą martwić się o reakcję dziecka, przewidując możliwy niepokój związany z tym doświadczeniem. Niektóre małe dzieci mogą okazywać złość względem rodziców, postrzegając ich jako odpowiedzialnych za zamieszanie, frustrację lub ból, których doświadczają w wyniku swojego stanu i operacji, którą muszą przejść.

Podejście pielęgniarstwa

Ponieważ dzieci w tym wieku przede wszystkim ufają swoim rodzicom, ważne jest, aby nawiązać z nimi dobre relacje. Jeśli zobaczysz, że ich rodzice ci ufają, będą

rozumiały, że mogą ci zaufać. Możesz wykorzystać zabawę i kontakt fizyczny, aby nawiązać kontakt z dzieckiem, aby wasza relacja opierała się na czymś więcej niż nieprzyjemnych procedurach. Ponieważ na tę grupę wiekową duży wpływ ma otoczenie, bardzo ważne jest, abyście zarówno Ty, jak i rodzice używali pozytywnej mimiki i języka podczas całej opieki. Może to pomóc dziecku przyzwycząć się do stomii. Małe dzieci żyją chwilą, więc nie należy udzielać im wyjaśnień przed przystąpieniem do zabiegu (np. wymiany worka stomijnego). Pielęgnację stomii należy wyjaśniać słowami zrozumiałymi dla dziecka. Dostosuj się do świata dziecka, zamiast prosić je o dostosowanie się do Twojego.

Przydatne wskazówki

1. Przed rozpoczęciem przygotuj wszystko, czego potrzebujesz do wymiany worka.
2. Wykorzystaj rodziców do stworzenia uspokajającej atmosfery. Odwrócenie uwagi dziecka od procedury może być pomocne.
3. Zaangażuj dzieci i pozwól im się wypowiedzieć. Muszą jednak wiedzieć, że obowiązują pewne zasady.
4. Ponieważ naturalnym odruchem dzieci w tym wieku jest ciekawość i chęć odkrywania stomii, dobrym pomysłem jest ubranie ich w jednoczęściowe ubranie lub kombinezon, aby ograniczyć dostęp do stomii.

Dzieci w wieku przedszkolnym

Charakterystyka tego etapu rozwoju

Dzieci w wieku przedszkolnym potrzebują niezależności i autonomii. Jest to wiek odkrywania genitaliów, a także mniej więcej w tym czasie dzieci uczą się korzystać z nocnika. Przedszkolaki są bardzo zainteresowane swoim ciałem i są przekonane, że część ciała, której poświęca się największą uwagę, jest najważniejsza.

Emocjonalny wpływ operacji wyłonięcia stomii

Dzieci mogą odczuwać sprzeczne emocje związane z operacją i postrzegać stomię jako swego rodzaju karę. Niektóre mogą odczuwać wstyd, a chłopcy mogą mieć fantazje o kastracji związane z operacją. Rodzice mogą czuć się winni, co może prowadzić do pobłażliwości w opiece nad dzieckiem. Inni mogą mieć odwrotną reakcję i być nadmiernie opiekuńczy. Chociaż reakcje te są naturalne, rodzice muszą zdawać sobie sprawę, że powinni wychowywać swoje dziecko w normalny sposób. Powinni skupić się na pomaganiu dziecku w radzeniu sobie ze stomią.

Podjęcie pielęgniarstwa

Dla dzieci w wieku przedszkolnym układ pokarmowy i moczowy stanowią zagadkę. Potrafią nazwać swoje części ciała, ale mają niewielką wiedzę na temat tego, jak działają ich narządy wewnętrzne. Twoją rolą jest proste objaśnienie działania tych układów. Zwróć uwagę na ich świat fantazji i wykorzystaj ich wyobraźnię na swoją korzyść. Niektóre dzieci nie wyrażają swoich uczuć wprost, ale można je zachęcić do otwarcia się, używając lalek i kukiełek, aby pomóc im wyrazić swoje obawy i emocje.

Przydatne wskazówki

1. Zachęcaj rodziców, aby pozwolili dziecku zaangażować się w opiekę nad stomią. Pomóż im oprzeć się chęci bycia nadopiekuńczyymi
2. Gdy dziecko wróci do domu, utrzymuj kontakt z rodziną, abyś mógł nadal oferować wsparcie i porady.

Dzieci w wieku szkolnym

Charakterystyka tego etapu rozwoju

Jest to wiek, w którym dzieci nabywają autonomii. Potrafią zadbać o własne potrzeby. Zaczynają zdobywać kompetencje i umiejętności. Oprócz bycia uczniami, dzieci w wieku szkolnym mają także dodatkowe zajęcia i życie towarzyskie. Jest to również wiek, w którym ważna staje się intymność. Dzieci mogą zacząć wstydzić się swoich genitaliów.

Emocjonalny wpływ operacji wyłonienia stomii

Wyłonienie stomii w tym wieku może oznaczać utratę kontroli, o którą dziecko tak ciężko walczyło. Przed operacją dziecko było niezależne w zakresie opieki osobistej. Po operacji wszystko to się zmienia. Nagle cała uwaga skupia się na stomii. Dzieci mogą czuć się zdezorientowane, niepewne, a nawet zawstydzone. Rodzice są często bardziej emocjonalnie dotknięci niż dzieci. Mogą martwić się, że dziecko opuści szkołę lub o to co się stanie, jeśli worek stomijny przecieknie, gdy dziecko będzie poza domem. Mogą czuć się winni, że nie są w stanie ochronić dziecka przed takimi sytuacjami.

Podjęcie pielęgniarstwa

Twoją rolą jest promowanie autonomii dziecka. Pomóż rodzicom zrozumieć, że angażując dziecko w pielęgnację stomii, mogą przywrócić mu kontrolę nad codziennymi czynnościami. W kontaktach z dzieckiem należy stosować te same metody co w przypadku dzieci w wieku przedszkolnym. Twoim celem jest wyjaśnienie wszystkiego w jasny i prosty sposób. Postaraj się, aby dziecko otworzyło się na temat swoich obaw, abyś mógł szybko zająć się wszelkimi błędnymi przekonaniami.

Przydatne wskazówki

1. Dzieci w wieku szkolnym powinny mieć dostęp do opieki pielęgniarki w szkole.
2. Powinny mieć dostępne dodatkowe ubrania i sprzęt stomijny w plecaku lub szafce na wypadek wystąpienia podciekania.

W drugim artykule z tej serii przyjrzymy się emocjonalnemu wpływowi operacji wyłonienia stomii na nastolatków i ich rodziny.

Więcej praktycznych wskazówek i wytycznych związanych z pielęgnacją i edukacją na temat stomii u dzieci można znaleźć w publikacji *Opieka stomijna w pediatrii*. Globalne wytyczne dotyczące najlepszych praktyk w opiece nad noworodkami, dziećmi i młodzieżą ze stomią. Kopię można pobrać ze strony [Coloplast Professional](#)